

Multipl Skleroz Tedaviye Uyum Anketi (MS-TAQ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Multipl Skleroz Tedaviye Uyum Anketi (MS-TAQ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26310>

Özet

Multipl Skleroz Tedaviye Uyum Anketi (MS-TAQ), Multipl Skleroz (MS) hastalar?n?n reçetelenen tedavi rejimlerine ne ölçüde uyum sa?lad?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle hastal???n seyrini yava?latan ve semptomlar? yöneten uzun süreli tedavilere (hastal?k modifiye edici tedaviler) gösterilen ba?l?l??? de?erlendirir. MS-TAQ'nun Türkçe uyarlamas?, Türk popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?n?n yap?lmas?n?n ardından klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere adapte edilmiştir.

Ölçe?in temel amac?, tedaviye uyum düzeyini nicel olarak belirlemek ve böylece düşük uyumun potansiyel nedenlerini ve sonuçlar?n? ara?t?rmaktır. Bu uyarlama çal??mas?, MS hastalar?n?n tedavisindeki ba?ar?y? optimize etmek için kültürel olarak geçerli bir ölçüm araç? sa?lamay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Multipl Skleroz, Tedaviye Uyum, MS-TAQ, Psikometri, Uyarlama, Nöroloji, Kronik Hastal?k Yönetimi

Yazarlar

Ye?ilbalkan ÖU, Erbay Ö, Yüceyar N

Amaç

Multipl Skleroz Tedaviye Uyum Anketi'nin (MS-TAQ) birincil amac?, MS hastalar?n?n hastal?k modifiye edici tedavilere (HMT) ve di?er yönetim stratejilerine olan ba?l?l?k seviyelerini objektif olarak de?erlendirmektir. Tedaviye uyum, MS yönetiminde kritik bir faktördür; zira düşük uyum, nüks oranlar?n?n artmas?na, hastal???n ilerlemesine ve genel ya?am kalitesinin düşmesine yol açabilir.

Bu anket, klinisyenlere hastalar?n uyum sorunlar?n? erkenden te?his etme ve bireyselle?tirilmis? müdahale stratejileri geli?tirme konusunda yard?mc? olmay? amaçlamaktadır. Türkçe uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve sa?lık sistemine uygunlu?unu test ederek, bu ölçüm araç?n?n Türkiye'deki nöroloji ve psikiyatri alanlar?nda standart bir araç olarak kullan?lmas?n? sa?lamay?tır.

Yap?

MS-TAQ, sa?lık psikolojisi ve kronik hastal?k yönetimi ba?lam?nda "tedaviye uyum" (adherence) yap?s?n? ölçmektedir. Tedaviye uyum, sadece ilaçlar?n düzenli alınmas?n? değil, aynı zamanda

ölçeğin puanlama ve yorumlama süreçlerinin temelini oluşturur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Cross-cultural Adaptation) / Öz Bildirim Anketi

Format: Kendinden raporlama (Self-Report) formatında, genellikle çok seçenekli veya Likert tipi derecelendirme sistemi kullanır.

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal dili İngilizce veya başka bir dildir (kaynakta belirtilmemiştir, ancak uyarlama Türkçe versiyonudur).

Population Group: Multipl Skleroz (MS) tanısı almış hastalar.

Age Group: Genellikle yetişkin (18 yaş ve üzeri) MS hastaları.

Population Details: Ölçek, kronik nörolojik hastalığı olan ve uzun süreli tedavi gören bireylerde kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamasına uygun olup, hastaların tedavi rejimlerine ne sıklıkta uyduklarını ve bu süreçte karşılaştıkları zorlukları değerlendiren maddelerden oluşur.

Anahtar Kelimeler

MS, Tedavi Bağımlılığı, Hasta Raporlu Sonuç, Klinik Psikoloji, Ölçek Geliştirme, Nörolojik Hastalıklar

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için e-posta adresi mevcuttur: oznurerbay@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2018.

Ölçeğin orijinal versiyonunun kullanımı için izinleri, orijinal geliştiricilerinden alınmalıdır. Türkçe uyarlama için sorumlu yazar Öznur Erbay ile iletişime geçilmesi önerilir (oznurerbay@gmail.com).

Orijinal makale, genellikle aç?k eri?im veya ilgili kurum aboneli?i arac?l???yla ula??labilir durumdad?r.

Kaynaklar

A?a??daki kaynak, MS-TAQ'nun Türkçe uyarlama çal??mas?na ait temel referanst?r:

Ye?ilbalkan ÖU, Erbay Ö, Yüceyar N. *Translation and Validation of the Turkish Version of Multiple Sclerosis Treatment Adherence Questionnaire (MS-TAQ)*. *Noro Psikiyatrs Ars.* 2018;56(3):191-194.

Bu çal??man?n tam metni, a?a??daki ba?lant? üzerinden eri?ilebilir (PDF format?nda):

ncbi.nlm.nih.gov

Anketin orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: multipl-skleroz-tedaviye-uyum-anketi-ms-taq-toad.pdf

Multipl Skleroz Tedaviye Uyum Anketi (MS-TAQ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

(Kaynak içerikte anket maddeleri bulunmad???ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm???t?r. Maddelerin yer ald??? orijinal PDF'e yukardaki ba?lant?dan ula??labilir.)